

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни
«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»
для студентів спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та
заочної форм навчання

Методичні вказівки для самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» з подальшою можливістю навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання / Укл. Ю.О. Набатова – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.- 34с.

Укладач: к.е.н., доцент Ю.О. Набатова

Рецензент: перший проректор, д.е.н., професор В. Г. Прушківський

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент С.В. Шарова

Затверджено
на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа
та страхування
III Протокол № 1
від 27.08. 2019 р.

Рекомендовано
до видання НМК ФЕУ
Протокол № 22
від 25.09. 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1.ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	6
2. ЗАДАЧІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	9
3.ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ	25
4.ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ	27
5. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ	28
ЛІТЕРАТУРА	32

ВСТУП

В сучасних умовах господарювання підвищується інтерес як науковців, так і практиків до особливостей фінансової діяльності господарюючих суб'єктів, яка при ефективному провадженні дозволяє уникнути негативних тенденцій у господарській діяльності підприємницьких структур та працювати на прибуткових засадах.

Навчальна дисципліна передбачає формування системних знань і вироблення достатніх практичних навичок для прийняття ефективних управлінських рішень у галузі фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Так у процесі студіювання обов'язковим є вивчення: сутності та методологічних основ фінансової діяльності суб'єктів господарювання, її завдань, принципів, функцій; економічного змісту капіталу господарюючих суб'єктів, інструментарію фінансової діяльності суб'єктів господарювання; засад здійснення фінансової роботи на підприємстві; основ бюджетування; тенденцій здійснення фінансового контролінгу тощо.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою дисципліни є формування у студентів системи знань щодо базових понять в технології організації фінансової діяльності підприємств реального сектора економіки, фінансових установ, органів влади та установ створених ними і громадських організацій, які виконують суспільно корисну діяльність.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична підготовка студентів з питань:

- вивчення змісту та основних напрямків фінансової діяльності суб'єктів господарювання, способів і методів забезпечення їх ліквідності та фінансової рівноваги;
- застосування методів формування власного та позичкового капіталу суб'єктів господарювання реального сектора економіки та його управлінням;
- організації діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин;
- використання на практиці економічної доктрини самофінансування, методів і форм фінансового контролю;
- впровадження у фінансову практику підприємств бюджетування;
- особливостей організації фінансової діяльності фінансових установ;
- організації фінансової діяльності вищих органів влади та органів місцевого самоврядування;
- особливостей організації фінансової діяльності державних установ та організацій;
- особливостей організації фінансової діяльності громадських та інших організацій, що виконують суспільно корисну діяльність.

У результаті вивчення дисципліни „Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» студенти повинні:

- засвоїти зміст та основні напрямки фінансової діяльності суб'єктів господарювання, способи і методи забезпечення їх ліквідності та фінансової рівноваги ;
- вміти застосовувати методи формування власного та позичкового капіталу суб'єктів господарювання реального сектору економіки;
- організації діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин;
- використовувати на практиці економічної доктрини самофінансування, методів і форм фінансового контролю;
- впроваджувати у фінансову практику підприємств бюджетування;
- ознайомитися з особливостями організації фінансової діяльності фінансових установ;
- набути навичок управління фінансовою діяльністю вищих органів влади та органів місцевого самоврядування; державних установ та організацій;
- засвоїти основні засади організації фінансової діяльності громадських та інших організацій, що виконують суспільно корисну діяльність.

Мета самостійних занять полягає у тому, щоб ознайомити студентів із особливостями зародження, становлення та сучасного стану організації фінансової діяльності підприємств реального сектору економіки і сфери виробництва суспільних послуг.

Метою індивідуальних практичних занять є вироблення у студентів практичних навиків в оволодінні фінансовими розрахунками, що стосуються управління капіталом підприємств, господарських товариств та їх об'єднань

1.ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Поняття суб'єкта господарювання. Права та обов'язки суб'єктів господарювання.
2. Господарські організації; підрозділи господарських організацій, створені цими організаціями і їх характеристика.
3. Види підприємства, залежно від форм і видів власності (державна власність, колективна власність, приватна власність).
4. Види підприємства, залежно від використовуваної організаційно-правової форми (унітарні, корпоративні).
5. Мета фінансової служби підприємства. Фінансові рішення і вартість підприємства.
6. Фінансова робота в об'єднаннях і групах підприємств.
7. Фінансова і статистична звітність на підприємстві.
8. Власний капітал підприємства, його функції та складові частини.
9. Статутний капітал, його економічний зміст та порядок формування.
10. Додатковий і резервний капітал підприємства та джерела його поповнення.
11. Корпоративні права, номінальна та ринкова вартість корпоративних прав. Оцінка вартості корпоративних прав (за справедливою оцінкою, методом участі у капіталі).
12. Збільшення статутного капіталу підприємства: цілі та джерела. Збільшення статутного капіталу за рахунок коштів інвесторів. Збільшення статутного фонду за рахунок коштів підприємства.
13. Методи збільшення статутного фонду акціонерного товариства. Облігації конверсійного займу.
14. Порівняльна характеристика зменшення статутного капіталу підприємства: основні цілі, методи та порядок проведення. Деномінація та конверсія. Порядок викупу та анулювання корпоративних прав підприємства. Значення самофінансування у простому і розширеному відтворенні.
15. Самофінансування з метою підтримання рівня виробництва. Самофінансування з метою росту.
16. Валове і чисте самофінансування.
17. Внутрішні і зовнішні джерела формування власного капіталу підприємства.
18. Амортизаційні відрахування як внутрішнє джерело формування фінансових ресурсів.
19. Податкова концепція нарахування амортизації. Механізм нарахування амортизації податковим методом.
20. Фінансова концепція нарахування амортизації. Нарухування амортизації фінансовими методами.
21. Прибуток підприємства, отриманий від звичайної і надзвичайної діяльності.
22. Вплив оподаткування підприємств на формування прибутку.
23. Розподіл і використання прибутку підприємства (товариства).

24. Кошти прирівняні до власних (стійка кредиторська заборгованість) як джерело самофінансування підприємства.
25. Зв'язок коштів засновників (акціонерів) з самофінансуванням підприємств (товариств).
26. Зміст, значення та основні завдання дивідендної політики.
27. Типи дивідендної політики підприємства. Теорії в галузі дивідендної політики.
28. Дивідендна політика і структура капіталу. Взаємозв'язок дивідендної політики та самофінансування підприємства.
29. Методи нарахування дивідендів. Джерела та форми виплати дивідендів. Ефективність дивідендної політики.
30. Оподаткування дивідендів.
31. Фінансова діяльність об'єднань підприємств. Види об'єднань підприємств.
32. Характеристика неприбуткових організацій; підприємницької діяльності.
33. Фінансова діяльність державних підприємств та установ.
34. Фінансова діяльність страхових організацій і страхових пулів.
35. Фінансова діяльність товарних і фондових бірж.
36. Фінансування спільних інвестицій на основі угод кооперації
37. Фінансова інвестиційна діяльність підприємства
38. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин
39. Фінансова діяльність комерційних банків.
40. Фінансова діяльність страхових компаній.
41. Фінансова діяльність інститутів спільного інвестування.
42. Фінансова діяльність вищих органів влади і органів місцевого самоврядування.
43. Фінансова діяльність державних (бюджетних) організацій та установ.
44. Фінансова діяльність громадських організацій.
45. Ознаки, характерні для суб'єкта господарювання: господарська компетенція, наявність відокремленого майна, можливість нести відповідальність за зобов'язаннями в межах власного майна, організаційно правова форма. 2. Класифікація суб'єктів господарювання.
46. Початковий статутний капітал акціонерного товариства (ВАТ). Джерела формування. Обмеження розміру початкового статутного капіталу.
47. Зменшення статутного капіталу (анулювання викуплених акцій, зменшення номінальної вартості акцій).
48. Збільшення статутного капіталу: додатковий випуск акцій, збільшення номінальної вартості акцій (реінвестування дивідендів), індексація вартості основних засобів (необігових активів), конвертація облігацій в акції.
49. Самофінансування як метод господарювання. Характеристика видів самофінансування: валового і чистого.
50. Амортизаційна політика підприємств. Характеристика податкового і фінансового методів нарахування амортизації.
51. Прибуток від звичайної діяльності підприємства. Чистий прибуток підприємства і порядок його використання.

- 52. Інші джерела самофінансування підприємства (товариства).
- 53. Характеристика фінансового контролінгу як складової контролінгу підприємства і його завдання.
- 54. Функції та методи фінансового контролінгу. Інформаційне забезпечення; координаційна функція; вироблення стратегії санації
- 55. Система раннього прогнозування банкрутства.
- 56. Фінансове планування і бюджетування на підприємстві.

2. ЗАДАЧІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Задача 1

Визначити операційний прибуток унітарного підприємства в II квартал звітнього року, якщо:

1. Дохід від продажу продукції – 612,0 тис. грн.. (у тому числі на 50 тис. грн. отримано безпроцентний вексель, термін погашення якого 15 липня звітнього року).
2. Прямі витрати на виробництво продукції (виробнича собівартість) – 300,3 тис. грн.
3. Нереалізована продукція (виробнича собівартість): на початок кварталу – 21,0 тис. грн.; на кінець кварталу – 42,0 тис. грн.
4. Нерозподілені постійні витрати – 5,6 тис.грн.
5. Наднормативні виробничі витрати – 6,2 тис.грн.
6. Адміністративні витрати – 63,0 тис.грн.
7. Витрати на збут – 36,0 тис.грн.
8. Інші витрати – 2,7 тис.грн.
9. Підприємство є платником податку на додану вартість.

Задача 2

Виплата дивідендів за простими акціями товариством, платником податку на прибуток:

1. Фінансовий результат до оподаткування – 480,0 тис. грн.
2. Податкові зобов'язання – ?
3. Чистий прибуток – ?
4. Нараховано дивіденди – 50% від суми чистого прибутку.
5. Сплачено авансовий внесок податку на прибуток – ?
5. Сплачено податку на прибуток – ?
6. Утримано податок з доходів акціонерів – ?
7. Перераховано до бюджету податок з доходів – ?
8. Виплачено дивіденди акціонерам – ?

Задача 3

Оцініть довготермінові фінансові інвестицій на дату балансу (метод участі у капіталі асоційованих підприємств):

1. ПАТ "Теркон" на дату продажу (1 січня 2015 р). мало 6 000 000, випущених простих акцій.
2. ПАТ "Ольвія" придбало 1. 01. 2015 р. у ПАТ "Теркон" 2 000 000 акцій.
3. Номінальна вартість акції ПАТ "Теркон" – 1,00 грн.
4. Ціна придбання ПАТ "Ольвія" акції ПАТ "Теркон" – 1,50 грн.
5. Чистий прибуток, оголошений ПАТ "Теркон" за 2015 р., – 220,0 тис. грн.
6. Дивіденди, оголошені ПАТ "Теркон" за 2015 р., – 100,0 тис. грн.
7. Сума дивідендів, отриманих ПАТ "Ольвія" за результатами 2015 р., визнається як повернення частини інвестицій.

Задача 4

Встановіть ціну продажу облігації з дисконтом:

1. Приватне акціонерне товариство "Енергооблік" 2.01.2015 р. випустило 20 000 облігацій позики на суму 2 000 000 грн.
2. Номінальна вартість однієї облігації – 100,00 грн.
3. Купонна ставка процента – 12,0 %.
4. Ринкова ставка процента – 15,0 %.
5. Термін погашення облігації – 5 років.
6. Дата погашення облігації – 31.12.2020 р.
7. Проценти сплачуються один раз на рік – 31 грудня.
8. Ціна продажу облігації: теперішня номінальна вартість облігації, яка погашається у кінці п'ятого року – ?; теперішня вартість суми процентів, що сплачуються щорічно протягом п'яти років – ?; всього – ?

Задача 5

Визначити ціну продажу облігації, розміщеної з премією:

1. Приватне акціонерне товариство "Макрохім" 2.01.2015р. випустило 20 000 облігацій позики на суму 2 000 000 грн.
2. Номінальна вартість випущеної облігації – 100 грн.
3. Купонна ставка процента – 12,0 %
4. Ринкова ставка процента – 10,0 %.
5. Термін погашення облігації 5 років.
6. Дата погашення облігації 31.12.2020 р.
7. Проценти сплачуються один раз на рік – 31 грудня.
8. Ціна продажу облігації (уточнити розрахунок коефіцієнтів): процентний фактор теперішньої вартості однієї грошової одиниці – ?; теперішня вартість анюїтету однієї грошової одиниці – ?; всього – ?

Задача 6

Нарахувати амортизацію виробничим методом в IV кварталі на третьому році експлуатації обладнання:

1. Вартість обладнання на початок року – 500 тис. грн.
2. Ліквідаційна вартість обладнання – 8,5%.
3. Термін ефективного використання – 6 років.
4. Випуск деталей за період ефективного використання обладнання – 1 080 000 шт.
5. Рівномірний випуск деталей на рік:
1-й рік – 120 000 шт.; 2-й рік – 200 000 шт.; 3-й рік – 220 000 шт.;
4-й рік – 200 000 шт.; 5-й рік – 180 000 шт.; 6-й рік – 160 000 шт.

Задача 7

Визначити суму амортизаційних відрахувань податковим методом в II кварталі:

1. Балансова вартість основних засобів на початок I кварталу в розрізі груп за нормами амортизації:

I група – 800 тис. грн. – 2,0%; II група – 1200 тис. грн. – 10,0%; III група – 1600 тис. грн. – 6,0%; IV група – 280 тис. грн. – 15,0%.

2. Обладнання: виведене на капітальний ремонт 15 лютого – 220 тис. грн.; надане в оперативну оренду 15 березня – 200 тис. грн.

3. Обладнання, повернене після капітального ремонту 30 березня (вартість обладнання після ремонту – 350 тис. грн.).

Задача 8

Виплата дивідендів товариством, платником податку на прибуток (на прикладі окремого власника):

1. Товариство нарахувало дивіденди В. Кіндрату – 8000 грн.
2. Сплачено авансовий внесок податку на прибуток – ?
3. Утримано податок з доходів В. Кіндрата – ?
4. Власники товариства постановили В. Кіндрату виплатити дивіденди таким чином:
 - надання транспортних послуг за відпускними тарифами без ПДВ – вартість транспортних послуг за тарифами з ПДВ – 528 грн.
 - видати теплоконвектор за балансовою вартістю 2000 грн.
 - видати дивіденди готівкою – ?
5. Податкові зобов'язання товариства з ПДВ – ?

Задача 9

Розрахуйте ціну продажу облігації з премією і дисконтовану вартість облігаційної позики:

1. Приватне акціонерне товариство "Енергія-інвест" 2.01.2015 р. випустило 20 000 облігацій позики на суму 2 000 000 грн.
2. Номінальна вартість однієї облігації – 100 грн.
3. Купонна ставка процента – 12,0 %.
4. Ринкова ставка процента – 10,0 %.
5. Термін погашення облігації – 5 років.
6. Дата погашення облігації – 31.12.2020 р.
7. Проценти сплачуються один раз на рік – 31 грудня.
8. Ціна продажу облігації: теперішня номінальна вартість облігації, яка погашається у кінці п'ятого року – ?; теперішня вартість процентів, що сплачуються щорічно протягом п'яти років – ?; всього – ?
9. Дисконтована вартість зобов'язань товариства за облігаційною позикою – ?

Задача 10

Розрахуйте ефективність використання кредитних ресурсів:

№	Показники фінансової звітності	Сума
---	--------------------------------	------

1	Прибуток, отриманий від операційної діяльності, тис, грн.	400
2	Середньорічний розмір активів, тис, грн.	1200
3	Середньорічний розмір позикових коштів, тис, грн.	350
4	Витрати на обслуговування боргових зобов'язань, тис, грн.	63
5	Економічна рентабельність, %	?
6	Середній процент, що сплачується за користування кредитами, %	?
7	Середньорічний розмір власних коштів, тис, грн.	800
8	Ефект "фінансового важеля", %	?
9	Приріст прибутку за рахунок використання кредитних ресурсів (з урахування сплати податку на прибуток), тис, грн.	?

Задача 11

Виплата дивідендів товариством, платником єдиного податку за ставкою 3% (на прикладі окремого власника):

1. Товариство нарахувало дивіденди В. Ріпаку – 8000,00 грн.
2. Сплачено авансовий внесок податку на прибуток – ?
3. Утримано податок з доходів – ?
4. Власники товариства постановили В. Ріпаку виплатити:
 - частину дивідендів виплатити продукцією товариства (кількість одиниць продукції – 88; собівартість одиниці продукції – 90,00 грн. ціна одиниці продукції без ПДВ – 120,00 грн.).
 - виплата дивідендів грошима – ?
5. Податкові зобов'язання товариства з ПДВ – ?

Задача 12

Порівняйте розмір податку з прибутку на підприємстві, заснованому на праві власності релігійної організації за ставками 30 і 6 процентів.

1. Дохід, отриманий від продажу продукції, тис. грн.	580
2. Виробнича собівартість проданої продукції, тис, грн.	146
3. Адміністративні витрати	40
4. Витрати на збут	20
5. Розподіл і використання прибутку:	
- прибуток, спрямований на статутні потреби релігійної організації	82
- прибуток, спрямований на благодійні цілі	34
з них: витрати прибутку, не підтверджені відповідними документами	6

Задача 13

Визначити оптимальний розмір оборотних коштів в запасах сировини і матеріалів:

1. Потреба підприємства в сировині та основних матеріалах у плановому році становить 1480 т.
2. Відпускна ціна виробника з ПДВ за 1 т сировини – 340,0 грн.
3. Середній інтервал між поставками сировини у попередньому періоді – 44 дні.

4. Час перебування вантажу в дорозі (однієї поставки) – 8 днів.
5. Час, необхідний для проведення розрахунків, – 1 день.
6. Форма оплати за сировину і матеріали – попередня.
7. Інші частини норми запасу – 9 днів.

Задача 14

Виплата дивідендів акціонерним товариством за привілейованими акціями (сума яких не більша за суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію):

1. Нараховано дивідендів за рахунок чистого прибутку (власних фінансових ресурсів) – 240 тис. грн.
2. Сплачено авансовий внесок податку на прибуток – ?
3. Сума дивідендів у розрахунку на одну привілейовану акцію – 160 грн.
4. Сума дивідендів у розрахунку на одну просту акцію – 160 грн.
5. Утримано податок з доходів – ?
6. Виплачено привілейовані дивіденди – ?

Задача 15

Визначити оптимальну потребу підприємства в обігових коштах у незавершеному виробництві (підприємство випускає один вид продукції):

1. Витрати на виробництво в цілому по підприємству:
 - матеріальні та прирівняні витрати на виробництво продукції, обраховані за відпускними цінами виробника (постачальника) – 450 тис. грн.
 - заробітна плата робочих – 300 тис. грн.
 - нарахування на заробітну плату – 46 %
 - амортизаційні відрахування – 88 тис. грн.
 - інші витрати, обраховані за відпускними цінами виробника (постачальника) – 120 тис. грн.
 - адміністративні витрати – 180 тис. грн.
2. Виробничий цикл – 92 дні.
3. Витрати на виробництво в перший день виробничого циклу – 12 %.

Задача 16

Виплата дивідендів акціонерним товариством за привілейованими акціями (сума яких більша за суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію):

1. Нараховано дивідендів за рахунок резервного капіталу – 240 тис. грн.
2. Сума дивідендів у розрахунку на одну привілейовану акцію – 16 грн.
3. Сума дивідендів у розрахунку на одну просту акцію – 8 грн.
4. Утримано податок з доходів – ?
5. Виплачено привілейовані дивіденди – ?
6. Кількість привілейованих акцій – 15000 шт.
7. Перевищення суми дивідендів на привілейовані акції над простими – ?
8. Внески до державних цільових фондів (єдиний соціальний податок) – ?

Задача 17

У результаті ліквідації товариства з обмеженою відповідальністю обсяг виручки від реалізації ліквідаційної маси становив 800 тис. грн. Обсяг вимог кредиторів до підприємства – 1 млн. грн. Статутний капітал підприємства дорівнює 100 тис. грн. і сформований за рахунок вкладів чотирьох учасників товариства. Частка одного з учасників у статутному капіталі становить 70 %, а частки решти учасників є однаковими. Приватне майно найбільшого учасника – 200 тис. грн., у т. ч. йому належать облігації товариства, учасником якого він є, номінальною вартістю 50 тис. грн.

Визначити джерела погашення вимог кредиторів підприємства, якою мірою вони будуть задоволені.

Задача 18

Фінансову діяльність підприємства протягом звітного року характеризують такі дані:

- здійснено розміщення корпоративних прав за курсом 120 %;
- номінальна вартість емісії – 100 тис. грн.;
- чистий прибуток підприємства – 50 тис. грн.;
- 60 % чистого прибутку спрямовано на виплату дивідендів;
- 20 % чистого прибутку використано на поповнення резервного капіталу;
- підприємство отримало на безоплатній основі необоротні активи первісною вартістю 30 тис. грн.

Розрахувати приріст власного капіталу підприємства за звітний період у розрізі окремих статей.

Задача 19

Скласти фінансовий бюджет підприємства (баланс доходів і видатків), якщо:

1. амортизаційні відрахування – 145 тис. грн.;
2. приріст нормативу оборотних коштів – 43 тис. грн.;
3. фінансовий результат від операційної діяльності – 180 тис. грн.;
4. податок на прибуток – 54 тис. грн.;
5. обсяг капітальних вкладень – 175 тис. грн.;
6. фонд виплати дивідендів – 53 тис. грн.;
7. резервний капітал – 26 тис. грн.;
8. короткострокові кредити банку – 49 тис. грн.;
9. погашення кредитів банку – 43 тис. грн.;
10. надлишок власних оборотних коштів – 20 тис. грн.;
11. інші витрати – 48 тис. грн.;
12. інші надходження – 14 тис. грн.;
13. доходи від здавання основних засобів в оренду – 34 тис. грн.

Задача 20

Визначити *Cash-flow* від операційної діяльності підприємства за звітний період непрямим методом за таких даних:

1. Чистий прибуток від операційної діяльності – 100 тис. грн.
2. Надходження від емісії акцій становлять 250 тис. грн., у т. ч. на збільшення статутного капіталу було спрямовано 200 тис. грн.
3. Надходження від емісії облігацій – 50 тис. грн.
4. Підприємство нарахувало дивідендів на суму 40 тис. грн.
5. Собівартість реалізованої продукції – 800 тис. грн, у т. ч. амортизація нематеріальних активів – 20 тис. грн.
6. Сума збільшення операційних оборотних активів 15 тис. грн.

Задача 21

Визначити *Cash-flow* від операційної діяльності підприємства за звітний період прямим методом за таких даних:

1. Чиста виручка від реалізації продукції – 1000 тис. грн.
2. Надходження від емісії акцій становлять 250 тис. грн, у т. ч. на збільшення статутного капіталу було спрямовано 200 тис. грн.
3. Підприємство нарахувало дивідендів на суму 40 тис. грн.
4. Витрати на виробництво реалізованої продукції, пов'язані з виплатою грошових коштів, – 700 тис. грн.
5. Сплачено проценти за користування позичками 15 тис. грн.
6. Сплачено податок на прибуток від операційної діяльності – 90 тис. грн.
7. Амортизаційні відрахування – 10 тис. грн.

Задача 22

Визначити *Cash-flow* від фінансової діяльності підприємства за звітний період за таких даних:

1. Звичайний прибуток підприємства до оподаткування – 100 тис. грн.
2. Надходження від емісії акцій становлять 250 тис. грн, у т. ч. на збільшення статутного капіталу було спрямовано 200 тис. грн.
3. Надходження від емісії облігацій – 50 тис. грн.
4. Підприємство нарахувало дивідендів на суму 40 тис. грн.
5. Собівартість реалізованої продукції – 800 тис. грн, у т. ч. амортизація основних засобів – 20 тис. грн.

Задача 23

Визначити *Cash-flow* від інвестиційної діяльності підприємства за звітний період за таких даних:

1. Грошові надходження від продажу акцій інших підприємств – 50 тис. грн.
2. Надходження від емісії акцій становлять 250 тис. грн, у т. ч. на збільшення статутного капіталу було спрямовано 200 тис. грн.
3. Надходження від емісії облігацій – 60 тис. грн.

4. Підприємство нарахувало та виплатило дивідендів на суму 40 тис. грн.

5. Собівартість реалізованої продукції – 800 тис. грн, у т. ч. амортизація основних засобів – 20 тис. грн.

6. Кошти, спрямовані на придбання основних засобів, – 70 тис. грн.

Задача 24

Визначити *Free Cash-flow* (перед фінансуванням), використовуючи такі показники:

1. Величина операційного *Cash-flow* – 100 тис. грн.
2. Надходження від емісії облігацій – 60 тис. грн.
3. Підприємство нарахувало та виплатило дивідендів на суму 40 тис. грн.
4. Грошові надходження від продажу акцій інших підприємств – 50 тис. грн.
5. Кошти, спрямовані на придбання основних засобів, – 70 тис. грн.
6. Амортизаційні відрахування – 10 тис. грн.

Задача 25

Визначити чисту суму дивідендів, яку одержить акціонер, що володіє пакетом акцій у 10 % статутного капіталу акціонерного товариства, за наявності таких даних:

1. Статутний капітал АТ – 100 тис. грн (5000 акцій номінальною вартістю 20 грн).
2. Власний капітал АТ – 250 тис. грн.
3. Податок на прибуток підприємства – 30 тис. грн.
4. Маса дивіденда – 50 тис. грн.

Задача 26

Емісія облігацій підприємств характеризується такими параметрами:

- курс емісії облігацій – 85 %;
- курс погашення облігацій – 100 %;
- номінальна процентна ставка – 10 %;
- період обігу облігацій – 10 років.

Розрахувати ефективну ставку процента, якщо:

- а) погашення облігацій здійснюватиметься в кінці періоду їх обігу;
- б) погашення облігацій здійснюватиметься щорічно рівними частинами.

Задача 27

Маржинальний прибуток на одиницю реалізованої продукції становить 5 грн; умовно змінні витрати на одиницю продукції дорівнюють 4 грн; умовно постійні витрати на виробництво товарної продукції – 600 тис. грн. Розрахувати

величину виручки від реалізації та обсяг реалізації продукції в точці беззбитковості.

Розрахувати основні показники, що характеризують структуру капіталу підприємства, за таких даних (станом на кінець звітного періоду), тис. грн:

1. Статутний капітал – 500.
2. Додатковий капітал – 100.
3. Чистий прибуток – 200.
4. Нерозподілений прибуток – 150.
5. Валюта балансу – 2000.

Задача 28

Розрахувати коефіцієнт ліквідності та ефективності грошового потоку приватного акціонерного товариства "Росич", якщо:

1. Сума виручки від реалізації продукції за звітний період – 300000 грн.;
2. Отримано імпорتنі товари, контрактна вартість яких складає 50000 грн.;
3. Сплачені митні послуги та мито – 4000 грн.;
4. ПДВ, сплачений за товари при перетині митного кордону – 12300 грн.;
5. Виплачено заробітну плату – 23000 грн.;
6. Депоновано заробітну плату – 3000 грн.;
7. Перераховано обов'язкові платежі до бюджету – 8000 грн.;
8. Надано консультаційні послуги – 32000 грн.;
9. Сплачено податки – 24000 грн.;
10. Оплачено послуги банку – 10000 грн.;
11. Кошти на поточному рахунку на початок звітного періоду – 35650 грн.

Задача 29

Валовий прибуток ТОВ «Мегаполіс» становив 450 тис. грн. Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати становили відповідно 50 тис. грн., 20 тис. грн., 17 тис. грн. Дохід від участі у капіталі – 600 тис. грн. Інші фінансові витрати – 23 тис. грн.

Визначити операційний та сукупний грошові потоки ТОВ «Мегаполіс» у даному періоді, а також коефіцієнт ліквідності та коефіцієнт ефективності грошових потоків.

Задача 30

Прибуток від операційної діяльності приватного акціонерного товариства "МЕТРОВЕС" становив у звітному періоді 485 тис. грн. Прибуток від операційної діяльності до оподаткування – 500 тис. грн. Відомо, що підприємство не здійснювало фінансової діяльності, проте отримало дивідендів на суму 5 тис. грн. Обрахуйте розмір інвестиційного грошового потоку, сукупного чистого грошового потоку та грошового потоку до фінансування.

Задача 31

Прибуток від операційної діяльності ПАТ «Форум» становить 863 тис. грн. В кінці звітного періоду даний суб'єкт господарювання отримав збиток від фінансової діяльності в розмірі 7,6 тис. грн. Визначити розмір сукупного грошового потоку та величину чистого прибутку, яке отримало товариство.

Задача 32

ПП "Інтеркон" має намір покласти на депозит у банк «Кредобанк» 500 тис. грн. одноразово під 9% річних на 6 років за умови нарахування простих процентів. Яку суму грошей матиме даний суб'єкт господарювання наприкінці першого року і як зростуть його доходи по депозиту через 6 років?

Задача 33

ТзОВ «Вікол» хоче покласти на депозит у банк 350 тис. грн. одноразово під 16% річних на 4 років за умови нарахування складних відсотків. Розрахуйте суму коштів, яку отримає ТзОВ «Вікол» наприкінці першого року і який буде результат через 4 роки?

Задача 34

Визначте суму коштів, яку отримає ПрАТ «Агробуд» наприкінці третього року внаслідок інвестування за умови нарахування складних відсотків щорічно та щоквартально, якщо підприємство інвестувало 340 тис. грн. терміном на три роки під 17% річних.

Задача 35

У ПАТ КБ "Правекс-Банк" зроблено вклад в сумі 68000 грн. терміном на 5 років. Яка сума коштів буде на рахунку через п'ять років, якщо:

- простий процент складає 12% річних;
- складний процент нараховується щорічно (13%);
- складний процент нараховується щоквартально (при умові річної ставки 12%).

Задача 36

Підприємство «Тера» наприкінці кожного року вкладає рівними сумами – по 9000 грн. кошти на депозитний рахунок під 6% річних впродовж 3 років. Яка сума коштів буде на рахунку наприкінці третього року?

Задача 37

ТОВ «Терконбуд» вносить на початку кожного року на депозитний рахунок банку «Альфа-Банк» по 4000 грн. під 8% протягом 4 років. Скільки грошей буде на рахунку підприємства наприкінці четвертого року?

Задача 38

Виробничо-торгівельне підприємство "Меркурій", інвестуючи тимчасово вільні кошти під 15% річних, планує отримати через 4 роки 450 тис. грн. Якою повинна бути сума початкового вкладу даного підприємства?

Задача 39

ПАТ «Ватра» щороку вносить 25000 грн. в банк «Русь» під 12% річних. Яка сума коштів буде через 4 роки на рахунку в банку при умові, якщо:

- ПАТ «Ватра» здійснює внесок однією сумою в кінці року;
- ПАТ «Ватра» здійснює внесок однією сумою на початку року;

Задача 40

Майбутня вартість анuitету через сім років становить 43000 грн. Процентна ставка складає 10%. Який розмір анuitетного платежу?

Задача 41

Визначити вартість грошових коштів з врахуванням фактору інфляції через два роки, якщо показник інфляції за поточний рік склав 12%. Початкова сума грошових коштів на рахунку публічного АТ «Тера» складала 320 тис. грн. під 16% річних.

Задача 42

Публічне АТ «Мегабанк» надало кредит у сумі 800 тис. грн. на три роки під 16 % річних. Погашення передбачено анuitетом. Платежі в погашення кредиту сплачуються в кінці року.

Визначити частину основної суми боргу, що погашається в кожному з періодів та проценти за кожний період.

Задача 43

Яку суму грошових коштів повинна покласти корпорація «ЮТА» в банк на депозитний рахунок під 13% за умови нарахування складного відсотка, якщо через 7 років вона планує отримати 870 тис. грн.

Задача 44

Визначте суму коштів, яку концерн має покласти на депозит сьогодні під 16% річних, щоб впродовж 5 років знімати з рахунку 67 тис. грн.

Задача 45

Підприємство «Укртранс» взяло кредит під гарантії уряду на 4 роки під 18% річних. Кредит повинен бути погашений рівними платежами по 17 тис. грн. в кінці кожного року. Розрахуйте суму кредиту.

Задача 46

Визначити майбутню вартість грошей за простими та складними відсотками, якщо ТОВ «Укрнафта» вклало 650 тис. грн. на 5 років під 14 % річних у НАК «Нафтогаз України».

Задача 47

Підприємство «Теркон» отримало виручку від реалізації продукції у розмірі 500 тис. грн. Величина сукупних витрат підприємства склала 200 тис. грн. Прибуток до виплати процентів, дивідендів та розрахунку з бюджетом становив 750 тис. грн.

Визначте ефект операційного левериджу.

Задача 48

Витрати підприємства «Коло» на проведення презентації нового виду продукції у звітному періоді становили 34 тис. грн. Фінансовий результат від операційної діяльності до оподаткування склав 80 тис. грн. Економічна вигода від збільшення обсягів реалізації в результаті проведених презентацій становить 23 тис. грн. Підприємство на загальних засадах оподаткування.

Визначте доцільність понесених витрат на презентації?

Задача 49

Торгівельна фірма "Ранок" має намір за рахунок росту обсягів продажу збільшити виручку від реалізації на 10% (з 40 тис. грн. до 55 тис. грн.), не виходячи при цьому за межі релевантного періоду. Загальні змінні витрати складають 29 тис. грн. Постійні витрати становлять 4 тис. грн. Розрахуйте суму прибутку відповідно до нового розміру виручки від реалізації продукції традиційним методом та за допомогою операційного важеля.

Задача 50

Публічне АТ «Мегашоп» планує продавати лижні костюми на ринку. Купує їх підприємство за ціною 3000 грн. за одиницю, а планує продавати по ціні 4500 грн. за одиницю. Одночасно за місяць підприємство платить за оренду торгового приміщення 2900 грн. Скільки необхідно продати, щоб досягти точки беззбитковості?

Задача 51

Публічне АТ «Мета» отримало чистого прибутку у розмірі 700 тис. грн. Відомо, що за рахунок нього поповнили резервний капітал, сформували нерозподілений прибуток у розмірі 50 тис. грн., покрили збитки за минулий період – 35 тис. грн. Нарощування статутного капіталу не відбувалося. Визначити розмір тезаврованого прибутку та величину грошових дивідендів, яку отримали акціонери.

Задача 52

Валовий прибуток ТОВ «Мегаполіс» становив 450 тис. грн. Умовно - змінні витрати та умовно – постійні витрати становили відповідно 50 тис. грн. та 20 тис. грн. Відомо, що продукція не підакцизна. Визначити оптову та відпускну ціну продукції ТОВ «Мегаполіс» у даному періоді.

Задача 53

Обсяг продажу ПАТ «Гамалія» склав 800 тис. шт. по ціні 568 грн. за шт. Постійні витрати на підприємстві становлять 89 тис. грн., змінні витрати на одиницю продукції – 137 грн. Визначте як зміниться прибуток від реалізації продукції, якщо обсяг продажу зросте на 35%, ціна на 15% (розрахуйте рівень точки беззбитковості).

Задача 54

Визначити розмір резервного та власного капіталу, якщо ТОВ «Укрнафта» має статутний капітал у розмірі 200 тис. грн., додатковий капітал – 90 тис. грн., нерозподілений прибуток – 45 тис. грн.

Задача 55

Визначте, як зміна обсягу реалізації на підприємстві «Теркомбуд» у поточному році відносно минулого вплине на розмір прибутку від реалізації продукції, якщо:

1. У минулому році виручка від реалізації продукції основного виду діяльності (з ПДВ) склала 67350 тис. грн.

2. Витрати на виробництво та реалізацію продукції розподілялися так:

- витрати на основні матеріали – 24 082 тис. грн.;
- сума сплачених платежів за енергоносії – 110 тис. грн.;
- заробітна плата основних робітників з нарахуваннями – 10495 тис. грн., заробітна плата з нарахуваннями адміністративного персоналу – 1200 тис. грн.;
- транспортні витрати – 1351 тис. грн.;
- адміністративні витрати – 270 тис. грн.;
- амортизація основних засобів та нематеріальних активів – 2 541 тис. грн.;
- орендна плата – 515 тис. грн.

3. У звітному році очікується надходження на рахунки підприємства виручки від реалізації в розмірі 78126 тис. грн.

Задача 56

Визначити прибуток від реалізації продукції ТОВ «Олімп» у звітному та плановому періоді, якщо:

- залишок нереалізованої продукції на початок звітнього кварталу – 25 тис. грн.;
- випуск товарної продукції в поточному кварталі – 360 тис. грн.; норма запасу залишків нереалізованої продукції на кінець звітнього періоду – 5 днів.

Передбачається, що отриманий у поточному кварталі чистий дохід від реалізації продукції буде на 18% більший, ніж у плановому періоді. При цьому сума змінних витрат, що залежать від обсягу виробництва, у звітному кварталі складала 142 тис. грн., а рівень сукупних витрат у цьому ж періоді становив 75% від обсягу реалізації.

Задача 57

Визначте прибуток ПП "Оріон" від реалізації продукції у звітному році, якщо:

- 1) виручка від реалізації продукції підприємства у звітному періоді склала 4374 тис. грн., в т. ч. ПДВ – 729 тис. грн.;
- 2) матеріальні витрати на виробництво продукції склали 948 тис. грн.;
- 3) заробітна плата персоналу підприємства – 384 тис. грн.;
- 4) у звітному періоді підприємство здійснювало нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- 5) амортизаційні відрахування склали 247 тис. грн.;
- 6) підприємство в звітному періоді здійснило такі види ремонту:
 - поточний ремонт верстатів на суму 21 тис. грн.;
 - капітальний ремонт токарного цеху на суму 136 тис. грн.;
 - модернізацію шляховимірального устаткування на суму 84 тис. грн.
- 7) сукупна балансова вартість основних засобів на початок звітнього року складала 2 350 тис. грн.;
- 8) інші витрати на виробництво і реалізацію продукції і склали 68 тис. грн.

Задача 58

Визначте прибуток від реалізації продукції ПрАТ «Карпати» в плановому періоді, якщо:

- 1) прибуток від реалізації продукції в звітному періоді – 54 тис. грн.;
- 2) повна собівартість продукції в плановому періоді – 345 тис. грн.;
- 3) рентабельність продукції у звітному періоді складала 16%.

Розрахуйте вплив на прибуток змін собівартості продукції та відпускних цін, якщо в плановому періоді передбачається зростання цін виробника на продукцію підприємства на 4 %.

Задача 59

Визначте суму прибутку ПП «Ера» від операційної діяльності, якщо:

- 1) собівартість виготовленої продукції за рік – 720 тис. грн.;
- 2) рентабельність продукції – 18%;
- 3) залишки товарної продукції (за собівартістю) на початок року – 56 тис. грн., на кінець року – 45 тис. грн.;
- 4) підприємство отримало штраф за порушення господарських угод – 4 тис. грн., сплатило штрафів на суму – 6 тис. грн.
- 5) виручка від реалізації основних засобів (без ПДВ) – 37 тис. грн., а їх залишкова вартість – 18 тис. грн.;
- 6) витрати, пов'язані з реалізацією – 4 тис. грн.;
- 7) прибуток від інвестицій в асоційовані і дочірні підприємства – 6,5 тис. грн.;
- 8) дохід від надання частини будівлі офісу в операційну оренду – 9800 грн.

Задача 60

Розрахуйте розмір чистого прибутку, якщо прибуток від операційної діяльності становив 360 тис. грн. Внаслідок поєнє підприємство «Сега» отримало збитків на суму 50 тис. грн., 13 тис. грн. з яких було компенсовано за рахунок страхового відшкодування. Підприємство на загальних засадах оподаткування.

Задача 61

Статутний капітал ПАТ "Оріон" становить 450 тис. грн. Серед акцій прості та максимально дозволена законом кількість привілейованих акцій з фіксованою доходністю 20% річних. Номінальна вартість акції – 150 грн. За результатами роботи за поточний рік підприємство отримало чистий прибуток у розмірі 110 тис. грн. На загальних зборах акціонерів було вирішено 60% прибутку спрямувати на виплату дивідендів, причому за привілейованими акціями планується сплатити дивіденди в грошовій формі, а за простими – акціями нового випуску. Визначте розмір дивідендів на одну привілейовану акцію та розмір статутного капіталу після реінвестиції дивідендів за простими акціями.

Задача 62

Статутний капітал ПАТ "Опілля" становить 650 тис. грн. Серед акцій прості та 10% привілейованих з фіксованою доходністю 25% річних. Номінальна ціна акції – 50 грн. За результатами роботи за рік підприємство отримало чистий прибуток у розмірі 20 тис. грн. На загальних зборах акціонерів було вирішено 100% прибутку спрямувати на виплату дивідендів. Визначте розмір дивідендів на кожну акцію.

Задача 63

Розрахуйте прибуток публічного АТ "Теркон" на одну просту акцію на основі даних:

- 1) чистий прибуток підприємства за звітний рік становить 21 тис. грн.;
- 2) статутний капітал публічного АТ "Теркон" складається з простих та привілейованих акцій номінальною ціною 100 грн.;
- 3) в обігу знаходиться 50 привілейованих акцій з фіксованою ставкою доходу – 20%.

Інформація щодо обігу простих акцій наведена у таблиці:

Дата	Показники	Випущено акцій	Придбано акцій	Перебуває акцій в обігу
01.01	Кількість акцій на початок періоду	1000	-	1000
01.04	Випущено додатково акцій	500	-	1500
01.12	Придбано власних акцій на грошові кошти		250	1250
31.12	Кількість акцій на кінець звітного періоду	1500	250	1 250

Задача 64

Розрахувати прибуток публічного АТ "Вікол" на одну просту акцію на основі даних:

- 1) чистий прибуток підприємства за звітний рік становить 21 тис. грн.;
- 2) статутний капітал публічного АТ "Вікол" складається з простих та привілейованих акцій номінальною ціною 100 грн.;
- 3) в обігу знаходиться 50 привілейованих акцій з фіксованою ставкою доходу – 20%;
- 4) середньозважена кількість простих акцій, що знаходяться в обігу за рік складає 1 245шт.;
- 5) підприємство з метою збільшення статутного фонду вирішило конвертувати 100 шт. 15-ти відсоткових облігацій номінальною ціною 100 грн. у прості акції;
- 6) за умовами конвертації десять облігацій конвертується у п'ять акцій (10:5);
- 7) заощадженні внаслідок конвертації відсотки за облігаціями за вирахуванням додаткового податку на прибуток та витрат на конвертацію складають 2 тис. грн.

Задача 65

Корпорація «САРНИ» випустила в обіг облігації номіналом 500 грн. Річний

купон становить 140 грн., а рівень витрат на емісію – 3%. Через рік ринкова вартість облігації зросла на 48 грн. а річний купон не змінився. Визначити вартість залучення капіталу за рахунок облігацій в момент випуску та при повторному розміщенні.

Задача 66

Розрахуйте граничний (беззбитковий) рівень ціни продукції в звітному кварталі та зробіть прогноз ціни на продукцію на наступний квартал, якщо:

1. Підприємство планує за квартал виготовити та реалізувати 150 000 одиниць продукції; при цьому величина постійних витрат становитиме 247,5 тис. грн., а рівень змінних витрат – 48%.
2. Виробничі потужності підприємства дають можливість збільшити обсяг виробництва продукції на 10 000 одиниць за того ж самого рівня змінних витрат.

Задача 67

Визначте:

- 1) поріг рентабельності підприємства;
- 2) запас фінансової стійкості в звітному і плановому періоді, якщо:
 - у звітному періоді прибуток підприємства склав 54 120 грн., а маржинальний дохід склав 126 тис. грн., при цьому змінні витрати на весь обсяг реалізованої продукції склали 30 тис. грн.;
 - підприємство планує в наступному періоді збільшити масу прибутку на суму 2 500 грн. за незмінної величини маржинального доходу.

3.ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

1. Дайте оцінку впливу прийняття Податкового кодексу на реальний сектор економіки
2. Охарактеризуйте процеси відтворення основного капіталу в посткризовий період
3. Оцініть вплив фінансової кризи на інвестиційний клімат в Україні
4. Порівняйте основні макропоказники до та після фінансової кризи та проаналізуйте їх
5. Проведіть аналіз рефінансування банківських установ та визначте його ефективність
6. Дайте аналітичну оцінку фінансової безпеки в сучасних умовах
7. Інноваційні технології: проблематика та прагматика використання
8. Управління ризиками в умовах фінансової нестабільності
9. Новітня парадигма антикризового фінансового управління
10. Доцільність проведення операцій із перестрахування
11. Сучасна практика страхових пулів

12. Формування корпорацій: ефективна практика чи утопічна форма господарювання
13. Фондова біржа: реалії посткризового періоду
14. Ринок фінансових послуг: сучасний стан та перспективи розвитку
15. Кластери як ефективна форма господарювання
16. Банкрутство підприємств як інструмент «очищення» ринку чи результат неефективного господарювання
17. Офшорні зони та прямі іноземні інвестиції – нерозривний зв'язок
18. Відновлення банківського кредитування: міф чи реальність?
19. Зовнішні зобов'язання України: реалії та практика повернення
20. Оптимізація інвестиційної діяльності в реальному секторі економіки
21. Умови та порядок отримання банківського кредиту
22. Порядок погашення банківського кредиту підприємством
23. Небанківське кредитування підприємств
24. Комерційне кредитування підприємств
25. Лізингове кредитування підприємств
26. Державне кредитування підприємств
27. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів
28. Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення
29. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень
30. Фінансова стратегія підприємств

4. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Для студентів як денної, так і заочної форм навчання особливе значення має виконання індивідуальних завдань з дисципліни „Фінансова діяльність суб'єктів господарювання». Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується самостійно кожним студентом і охоплює всі основні теми дисципліни. Виконання ІНДЗ студентами має на меті більш глибоке й повне засвоєння теоретичного матеріалу з основ організації фінансів суб'єктів господарювання, оволодіння навиками застосування набутих теоретичних знань на практиці.

Кожен з пунктів ІНДЗ оцінюється за 100-бальною шкалою, а також визначається підсумкова оцінка (як середня арифметична з п'яти проміжних оцінок).

Виконання ІНДЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Задача 1

Визначте вартість:

- додаткового капіталу, залученого через емісію звичайних акцій, якщо:

Варіант згідно з порядковим номером в журналі	Розмір додаткової емісії звичайних акцій, шт.	Дивіденд на одну акцію, грн.	Індекс зростання дивідендів	Сума власного капіталу за рахунок емісії акцій, грн.	Витрати на емісію акцій, %
1	6800	6	1,3	28000	3
2	7500	5	1.2	30000	2
3	9800	4	1.1	15000	1
4	6450	8	0.9	36000	0.9
5	4900	7	1.4	35000	4
6	3200	6	1.2	40000	2
7	4500	8	1.3	45000	3
8	8900	5	1.1	53000	1
9	8000	9	1.3	25000	3
10	5200	7	0.9	20000	9
11	5100	5	1.2	18000	2
12	4900	8	1.5	32000	5
13	4500	9	1.3	55000	3
14	6300	2	1.1	46000	1
15	6500	6	1.4	43000	4
16	3500	15	1.2	27000	2
17	4300	16	1.1	37000	3
18	4000	17	1.3	39000	4
19	5700	18	1.5	65000	5
20	5600	16	1.5	29000	6
21	5800	5	1.1	28000	1
22	6900	14	1.2	44000	2
23	6400	11	1.3	54000	3
24	6800	12	1.4	34000	4
25	4600	13	1.5	57000	5
26	7800	15	1.6	26000	6
27	7200	10	1.1	49000	1
28	7500	9	1.2	75000	2
29	2300	11	1.3	58000	3
30	2600	10	1.4	38000	4

Задача 2

Розрахуйте, використовуючи дані таблиці:

- поріг рентабельності;
- порогову кількість товару;
- запас фінансової міцності, якщо:

Варіант згідно з порядковим номером в журналі	Ціна одиниці товару, грн.	Обсяг реалізації, шт.	Постійні витрати, грн.	Змінні витрати, грн.
1	60	680	3100	6800
2	50	750	4300	7500
3	40	980	6400	9800
4	80	645	1200	6450
5	70	490	1800	4900
6	60	320	1900	3200
7	80	450	2800	4500
8	50	890	3200	8900
9	90	800	2800	8000
10	70	520	1500	5200
11	50	510	1700	5100
12	80	490	1600	4900
13	90	450	3800	4500
14	20	630	2200	6300
15	60	650	2400	6500
16	150	350	1000	3500
17	160	430	2100	4300
18	170	400	1400	4000
19	180	570	1100	5700
20	160	560	2300	5600
21	50	580	2500	5800
22	140	690	1500	6900
23	110	640	1600	6400
24	120	680	2900	6800
25	130	460	1800	4600
26	150	780	2900	7800
27	100	720	2400	7200
28	90	750	3600	7500
29	110	230	1000	2300
30	100	260	1200	2600

5. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

Теоретичні питання обираються студентом згідно порядкового номера у журналі.

1. Поняття економічної системи. Суб'єктна структура економічної системи.
2. Поняття „суб'єкта господарювання” як організованої форми продуктивної діяльності окремих громадян, колективів підприємств, організацій, установ та державних інституцій. Основні ознаки суб'єктів господарювання.
3. Вплив владних, соціальних та інших інституцій на формування ринкової інфраструктури і на вартість економічного обміну.

4. Поділ суб'єкти господарювання за видами: підприємства, об'єднання підприємств; фінансові установи; суб'єкти господарювання, що виконують владні функції; суб'єкти господарювання створені органами влади; організації, що створюються фізичними і юридичними особами, які виконують суспільно корисну діяльність та ін.
5. Поняття фінансової діяльності підприємств: поточна діяльність, інвестиційна діяльність. Методи фінансування суб'єктів господарювання.
6. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу.
7. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання без створення юридичної особи. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств, господарських товариств, іноземних підприємств та кооперативів.
8. Фінансова діяльність державних і казенних підприємств.
9. Фінансування спільної діяльності підприємств на основі договорів кооперації
10. Власний капітал підприємства, його функції та складові. Функції власного капіталу підприємства.
11. Статутний капітал, його економічний зміст та порядок формування. Початкове формування статутного фонду підприємств різних форм організації бізнесу.
12. Корпоративні права, номінальна та ринкова вартість корпоративних прав.
13. Збільшення статутного капіталу підприємства: цілі та джерела. Збільшення статутного капіталу за рахунок коштів інвесторів та власних коштів підприємства. Методи збільшення статутного фонду акціонерного товариства і унітарного підприємства.
14. Зменшення статутного капіталу підприємства: основні цілі, методи та порядок проведення. Способи зменшення статутного капіталу унітарних та корпоративних підприємств.
15. Значення самофінансування. Види самофінансування: самофінансування з метою підтримання рівня виробництва і з метою росту.
16. Внутрішні джерела фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємств.
17. Амортизаційні відрахування як внутрішнє джерело формування фінансових ресурсів. Податкова концепція нарахування амортизації. Фінансова (бухгалтерська) концепція нарахування амортизації.
18. Прибуток підприємства: економічна суть і функції. Планування прибутку від звичайної і надзвичайної діяльності. Розподіл і використання прибутку підприємства (товариства). Тезаврація прибутку.
19. Кошти прирівняні до власних (стійка кредиторська заборгованість) як джерело самофінансування підприємства.
20. Грошові потоки підприємств. Чистий грошовий потік.
21. Звіт про рух грошових коштів.
22. Дивідендна політика акціонерного товариства. Характерні ознаки дивідендної політики та її основні завдання.
23. Методи нарахування дивідендів.
24. Джерела та форми виплати дивідендів.
25. Інструменти виплати дивідендів.

- 26.Економічна доцільність використання у господарському обороті позичених коштів.
- 27.Методика встановлення доцільності залучення кредитних ресурсів.
- 28.Моніторинг платоспроможності підприємства.
- 29.Комерційні кредити.
- 30.Облігаційні позики. Емісія і погашення облігацій. Конвертовані облігації.
- 31.Факторинг.
- 32.Економічний зміст реструктуризації підприємства. Елементи і форми реструктуризації.
- 33.Види фінансової реорганізації підприємств: укрупнення (злиття, приєднання, поглинання); подрібнення підприємства (поділ, виділення); перетворення (без змін розмірів підприємства).
- 34.Характеристика передавальних та розподільних балансів реорганізованих підприємств.
- 35.Поняття та зміст фінансових інвестицій. Класифікація фінансових інвестицій.
- 36.Правове забезпечення фінансових інвестицій. Особливості здійснення довгострокових фінансових інвестицій.
- 37.Сутність та особливості поточних фінансових інвестицій.
- 38.Оцінка доцільності здійснення фінансових інвестицій.
- 39.Вартість капіталу підприємства.
- 40.Підходи до оцінки вартості підприємства.
- 41.Майновий та ринковий підходи до оцінки вартості підприємницьких структур.
- 42.Практична робота з оцінки вартості підприємства.
- 43.Правове забезпечення укладання зовнішньоекономічних угод і доручень.
- 44.Порядок відкриття валютних рахунків і ведення операцій за ними.
- 45.Митне оформлення та оподаткування зовнішньоторговельних операцій
- 46.Сутність, необхідність та основні завдання фінансового контролінгу.
- 47.Стратегічний фінансовий контролінг.
- 48.Оперативний фінансовий контролінг.
- 49.Функції фінансового контролінгу. Основні методи контролінгу: опитування; бенчмаркінг; вартісний аналіз; портфельний аналіз; ABC-аналіз; аналіз точки беззбитковості та інші.
- 50.Контролінг і система раннього прогнозування банкрутства.
- 51.Внутрішній аудит.
- 52.Організація фінансового планування на підприємстві. Завдання фінансового планування.
- 53.Середньострокове планування - складання бізнес-плану підприємства.
- 54.Бюджетування як форма фінансового планування на підприємстві - технологія планування, обліку та контролю за грошовими потоками та фінансовими результатами.
- 55.Характерні ознаки бюджетування.
- 56.Характеристика головного бюджету підприємства як сукупності операційних (функціональних) бюджетів: продажу, виробництва, виробничих витрат, витрат на оплату праці, плану витрат на оплату робіт

і послуг, основних активів, інвестицій, кредитного плану, податкового бюджету та бюджету руху грошових коштів.

57. Державне підприємництво: діяльність державних комерційних і казенних підприємств, холдингів та небанківських фінансово-кредитних установ.
58. Основні принципи організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Організаційно правові форми суб'єктів господарювання і їх вплив на організацію фінансової діяльності.
59. Особливості організації фінансової роботи в об'єднаннях і групах підприємств; фінансових установах, органах влади, державних установах і організаціях, громадських організаціях.
60. Фінансові установи: організація фінансової діяльності. Комерційні банки. Характеристика комерційного банку як фінансової установи.
61. Страхові компанії. Характеристика страхової компанії як фінансової установи. Характеристика складових капіталу страхової компанії.
62. Інститути спільного інвестування (ІСІ). Загальна характеристика ІСІ як фінансових установ. Корпоративний інвестиційний фонд як ІСІ.
63. Фінансова діяльність органів влади. Фінансове планування в органах державної влади.
64. Фінансова діяльність державних організацій та установ.
65. Формування доходів на які розповсюджується статус неприбутковості (звільнення від оподаткування): доходи від надання послуг, що відповідають функціональному призначенню організації; пасивні та інші доходи.
66. Фінансова діяльність громадських організацій та організацій створених фізичними та юридичними особами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
2. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
3. Бюджетний кодекс України. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
4. Закон України –Про інвестиційну діяльність №1560-XII від 18.09.1991р., зі змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
5. Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 14 травня 1992 року №3088-111 (із змінами і доповненнями, в т. ч. від 30 червня 1999 року №784-XIV). [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 –Загальні вимоги до фінансової звітності, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 –Звіт про власний капітал, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 –Консолідована фінансова звітність, затверджене наказом Міністерства фінансів України №176 від 30.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
12. Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні, затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 250 від 3 квітня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 –Дохід, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 –Витрати, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене наказом Мінфіну України № 92 від 27.04.2000 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи", затверджене наказом Міністерства фінансів України № 242 від 18.10.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 –Запаси, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції", затверджене наказом Міністерства фінансів України № 91 від 26.04.2000 р. [Електронний ресурс]. – Доступно із // <http://www.rada.kiev.gov.ua>

19. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Смолянська О.Ю., Черненко Л.В. Фінансова діяльність підприємств: Навчальний посібник. - К.: ВД „Професіонал”, 2004. - 240 с.

20. Білик М.Д. Бюджетування у системі фінансового планування // Фінанси України. -2003.-№3.-С.97-109.

21. Белолипецкий В. Г.Финансовый менеджмент. – М.:КНОРУС, 2006.–448 с.

22. Бенъ Т.Г., Довбня С.Б. Бюджетування як інструмент удосконалення системи фінансового менеджменту підприємств // Фінанси України. - 2000. - №7. - С.48-55.

23. Бланк І.А., Фінансовий менеджмент. – К.:Ельга,Ника-Центр, 2004. – 656 с.

24. Бочаров В.В. Коммерческое бюджетирование. - М., 2003. - 368 с.

25. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование. - М.: Инфра-М, 2003. - 400 с.

26. Бердар М.М. Фінанси підприємств: навч. посібник/М.М. Бердар. – К.:Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

27. Виноградська А.М. Основи підприємництва: навч. посібник/А.М. Виноградська; друге видання, перероб. і доп. – К.: Кондор, 2008. – 544 с.

28. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. - К.: Алерта, 2005.- 199 с.

29. Гаврилова О.Н.,Сисоева Е.Ф., Барабанов А.І., Финансовый менеджмент. – М.:КНОРУС, 2008. - 432 з

30. Грачова Р. Інвестиції і капітал. Спеціальний додаток до щотижневика "Дебет-Кредит". - К., 2002.- 130 с.

31. Данилюк М. О., Савич В.І. Фінансовий менеджмент: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 204 с.

32. Зятковський І.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник/І.В. Зятковський. КП, видавництво «Золоті летаври», 2007. – 274 с.

33. Карасева И.М.,Ревякина М.А, Финансовый менеджмент. Омега-Л, 2008. – 335 с.

34. Килимнюк В. Еволюція контролінгу. Його місце та роль в економіці підприємства // Економіст. - 2004. - №1. - С.47-49.

35. Ковалев В.В., Основы теории финансового менеджмента. – М.: Проспект, 2008. – 544 с.

36. Ковалева А.М. Финансовый менеджмент. – М.:Инфра-М, 2007. – 284 с.

37. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: Учебн. Пособие / Пер. с франц. под. ред. проф. Я. В. Соколова. - М.: Финансы. ЮНИТИ, 1997. - 576 с.

38. Лановой В.Т. Самофинансирование - основа зффективного хазяйствования. - К.: Техніка, 1987.-199 с.
39. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посібник/Н.М. Любенко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
40. Олексюк О.С., Мельничук В.Г., Штабальук П.І., Олейко В.М., Дем'янук О.Б. Методи і системи прийняття фінансових рішень. Підручник. - Тернопіль: ДП ТВПК „Збруч”, 2001. – 360 с.
41. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом. - К.: Лібра, 2002. - 472 с.
42. Савченко О. Неприбуткові організації: податковий та бухгалтерський облік. -3-тє вид., доп. - Х.: Фактор, 2001. - 128 с.
43. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. - Київ: „Центр навчальної літератури”, 2004. – 460 с.
44. Спасів Н.Я., Орищин Т.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 283 с.
45. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. -К.:КНЕУ, 2003. -554 с.
46. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 2000. - 412 с.
47. Терри Дикки. Бюджетирование малого бизнеса. - СПб: Полигон, 1999. - 240 с.
48. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 320 с.
49. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. 2-ге вид., перероб. та допов. Навч. пос. - К: Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.
50. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О. О. Терещенко, Я. І. Невмержицький, А. П. Куліш та ін.; За заг. ред. О. О. Терещенка. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с
51. Федоров В., Опарін В., Львовчкін С. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями: Монографія / за ред. В. Федосова. - К.: КНЕУ, 2002.
52. Щиборщ К.В. Бюджетирование деятельности промышленных предприятий. - М., 2004. - 592 с.